

Közös nevező

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA 2019–2022. ÉVI TERVEZŐMŰVÉSZ ÖSZTÖNDÍJASAINAK KIÁLLÍTÁSA A FISE GALÉRIÁBAN

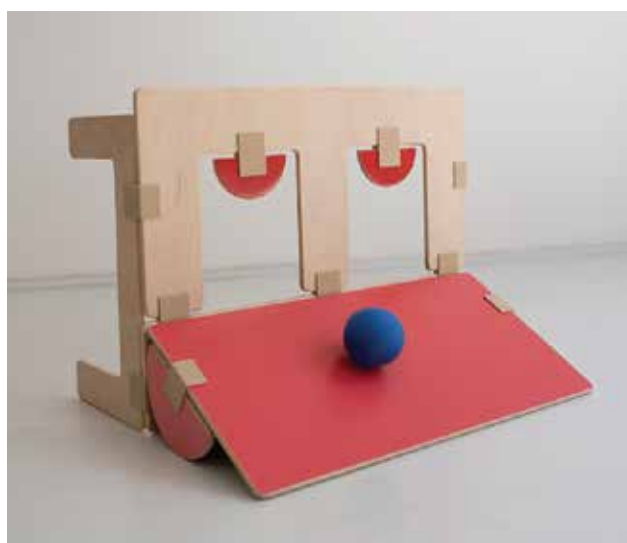
A 2022. évi Budapest Design Week keretében megrendezett kiállítás a Művészeti Ösztöndíj Program második ipar- és tervezőművész évfolyamának munkáiból mutatott be válogatást. A pandémia és a karanténok nehézségei ellenére a szekció igazi csapattá kovácsolódott. A szekció vezetője, Szenes István Ybl Miklós-díjas, Érdemes Művész címmel kitüntetett belsőépítész, az MMA rendes tagja, akinek mentorálásával az ösztöndíjasok nemcsak meghallgatták egymás beszámolóját, hanem aktívan segítették is egymás munkáját. Az alkotó közösség által bemutatott alkotások nagy része a kiállításon debütált.

BÁN Miklós: Basso fusione elektroakusztikus nagybőgő | Miklós BÁN:
Basso fusione electroacoustic double bass | 2022, lucfenyő, abachi, dió,
mahagóni, ében, jávor, sárgaréz, acél, karbon, 181,2x64,2x35 cm; design,
CAD luthier: BÁN Miklós, luthier: VAJDOVICH Árpád Géza
Fotó: Bán Miklós

Bakucz András építész, belsőépítész elméleti kutatásában a szín és építészet viszonyát vizsgálta, valamint kísérletet tett egy, a korábbiaktól eltérő megközelítés megfogalmazására. Az ösztöndíjas időszakban vállalt munkájának eredménye egy elméleti írásmű, amely könyv formájában segíti majd a tervezőművész-képzésben végzett oktatói tevékenységét, és reményei szerint új szempontokkal gazdagítja az építészeti tér multimodális érzékeléséről és az építészet eszközeiről való gondolkodást.

Bán Miklós CAD-designer kitűzött célja a Computer Aided Design (CAD, számítógéppel segített tervezés) területén való szaktudásának bővítése volt. A módszer a korszerű tervezés folyamatát hatékonyabbá téve (design, anyag gépészeti optimalizációja) a formatervezés jövőjét jelenti. Ösztöndíjprogramját úgy állította össze, hogy a CAD területén minden fontosabb témakört érintessen. Hároméves munkája során *Viola da fusione*, *Basso fusione* vonós hangszereket tervezett és kivitelezett, modernizálta a tárogató hangszert, ezáltal részese lett egy új szakma,

LÁNYI Anna Borbála: PLAY BALL | Anna Borbála LÁNYI: PLAY BALL
2022, rétegelt lemez, fa-PLA kompozit, gyerekbarát festék,
CNC-mart, 3D nyomtatott, 37,5x50x45 cm
Fotó: Paseszki Lidia

a CAD-hangszerészet kialakulásának. A CAD-ben elmélyedve két elektromos koncepcióautó gépészeti és formaterveit is létrehozta.

Hegedüs Babett formatervező-művész az épített lakókörnyezet és a faldekoráció, faldíszítés kapcsolatát vizsgálta, és a különböző raszterek által való mintaalkotással foglalkozott. A raszterek kicsiben, közelről dekoratív mintázatot adnak, azonban nagyban, távolabbról szemlélve teljesen új értelmet nyernek. Munkájával a klasszikus tudáson alapuló, de a modern technikát használó és kiemelkedő színvonalú faldekorációkban rejlő lehetőségekre kívánta felhívni a figyelmet.

Király Fanni ötvösművészt az ember és az általa viselt ékszer viszonya foglalkoztatta. Tervezői kiindulópontja az volt, hogy az ékszer a tudatot és a pszichológiai állapotot befolyásoló tényezővé válhat. Hároméves munkája során

három kollekción hozott létre, az *Időmérték sorozat* nagy méretű köves gyűrűit, a *Lótusz sorozat* pergamen nyakékeit, és a *Talált kincs sorozat* ókori római bronzfibulák, kőintarziás tűk, legyezők befoglalására épülő tárgyait. A három sorozat mind különböző viselkedési aspektusokra épül, így támogatva viselőik önkifejezését.

Koós Daniella Éva formatervező célja egy időtálló kisbútor és lakáskiegészítő kollekción tervezése volt. A három év során egy olyan tárgycsoport megtervezésére törekedett, amely a magas design formajegyeit felhasználva, minőségi alapanyagokból és elsősorban az elkövetkezendő öt évben önálló életüket megkezdő, első lakásukba költöző, a design iránt nyitott, a minőségre – annak élethossziglan való esztétikai és anyagi értéke miatt – áldozni hajlandó fiataloknak készül. A vásárlók igényeinek változásával a tárgycsoport köre is dinamikusán bővíthet. Az előbb

MONORI Anita: Vázák és dobozok. EXPOSED sorozat | Anita MONORI: Vases and boxes. EXPOSED collection

2021, porcelán, öntött, mázas, fűjt festéssel, nagy váza: 34 x Ø 17 cm, kisebb váza: 25 x Ø 15 cm, nagy doboz: 7,5 x Ø 13,5 cm, kis doboz: 6 x Ø 8,5 cm

Fotó: Görgényi Gábor

említett célcsoport nem halmoz, hanem gondosan választja ki azokat a tárgyakat, melyek egy életen át elkísérhetik, ezért a tervezés során szempont volt, hogy a kollekciónak hosszú távon elérhetővé és vonzóvá váljon.

Lányi Anna Borbála tárgyalakotó művész ösztöndíjas munkája során egy általa tervezett játék termékfejlesztésén dolgozott. A *PLAY BALL*, koncepcióját tekintve, egy paralimpiai sportra, a bocciára felkészítő játékszett. Fogyatékosággal élő gyermekeknek tervezte, olyan módon, hogy az bárkinek élvezetes játszást nyújthasson. A *PLAY BALL* 54 darab fa építőelemből és 20 darab kapcsolóelemből áll, melyekkel térben és síkban különböző célpontokat, összetett pályákat építhetünk. A gyerekek játék közben fejleszthetik labdairányító és -célzó készségeiket. Minden gyerek a saját szintjének

és képességeinek megfelelően gyakorolhat egyéni és csoportos módon, így – ahogyan azt a játék elnevezése is sejteti – közös játékokra is alkalmas lehet fogyatékos és nem fogyatékos gyermekek között.

Molnár Eszter művészettörténész *Egyéni és közösségi alkotás a kortárs magyar kárpitművészetben* című, a Magyar Kárpitművészek Egyesülete (MKE) tagjainak életművét és a közös alkotásokat vizsgáló kutatásában két kortárs kárpitművészről szóló monográfia – Balogh Edit (*Horizont*, 2019) és Kneisz Eszter (*Hálózatok*, 2021) – szerzője volt. A hároméves munka során a Magyar Kárpitművészek Egyesülete tagjaival az interjúalany teljes életművét és pályáját elemző mélyinterjúkat készített és kortárs kárpitművészeti szaktanulmányokat írt, amelyek részben már publikálásra kerültek. Az interjúk

KIRÁLY Fanni: Idő gyűrűk No. 3, 4, 2, 1, 6, 2 (balról jobbra). Időmérték sorozat | Fanni KIRÁLY: Time rings Nos 3, 4, 2, 1, 6, 2 (left to right). Measure of time series | 2020, ezüst, krizokolla, lápisz, jáde, achát, viaszveszejtési öntés, lyukszegeccseléssel foglalt csiszolt kövek, 2,5x2x1,8 cm, 3x3x3 cm, 3,5x2,5x2 cm, 3,5x3,5x3 cm, 3,3x3x3 cm, 3,5x2,5x2 cm
Fotó: Király Fanni

KOÓS Daniella Éva: HILO vázák | Daniella Éva KOÓS: HILO vases 2022, fújt kristályüveg, különböző méretek
3D látványterv: Bán Miklós

és tanulmányok önálló könyv formában való megjelenése egy újabb munkafolyamat eredménye lehet.

Monori Anita keramikumművész ösztöndíjprogramjának kitűzött célja négy különböző digitális technológiával (CNC-marás, 3D nyomtatás, lézergravírozás és 3D szkennelés) való kísérletezés, és azok bevonásával évi egy – tehát összesen három – új funkcionális kerámia tárgykollekció létrehozása volt. A munkák lényege, hogy a digitális technológia ne csak létrehozza, hanem befolyásolja is a tárgyakat, amely gondolatmeneten haladva a tárgyak felületének díszítéseként a kivitelezéshez használt eszköz „nyomait” és azok átíratait alkalmazta.

Nádas Gergely formatervező művész hároméves kutatómunkájának fókuszában a formatervezett tárgyak hatásmechanizmusának vizsgálata áll. A kísérletek célja

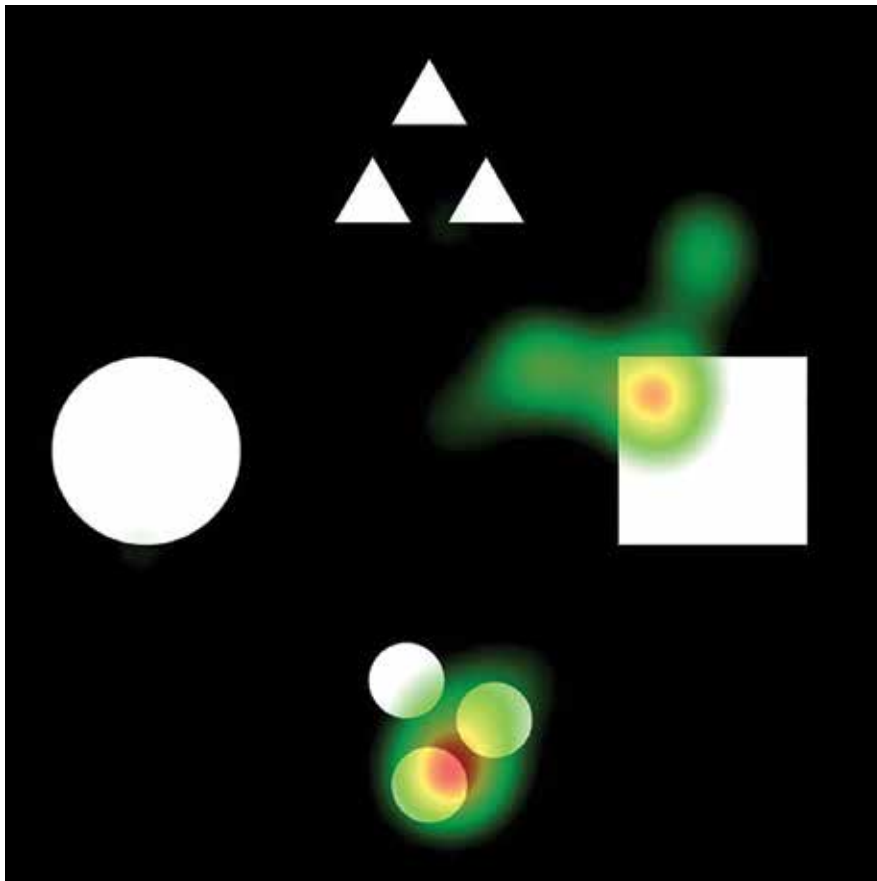
ennek az összetett rendszernek az elemzése, és összefüggéseinek megvilágítása, azaz hogyan hatnak ezek a tárgyak, illetve tárgyrendszerek a vizuális észlelésen keresztül a befogadóra, illetve milyen sarokpontok befolyásolhatják ezt a folyamatot. Az elemzések a vizuális analízis alapjaira és a szemmozgáskövetés technológiájára (eye tracking) épülnek. A kutatás néhány egyszerű képsorozat feldolgozásának segítségével keresi a választ arra, hogy a különböző variációk hogyan módosíthatják a vizuális befogadás bonyolult, sok összetevőből álló folyamatát.

Ulrich Sára tervezőgrafikus népi díszítőmotívumokat, hímzésmintákat választott ki az ösztöndíjas munkája témájaként. A motívumok formáit a mai grafika eszközeivel igyekezett interpretálni, és ezzel a felület- és

ULRICH Sára: Sketch. Notes. Vázlatfüzetek, jegyzetfüzetek | Sára ULRICH: Sketch. Notes. Sketchbooks, notebooks
2022, papír, A5 méret, digitális nyomtatás

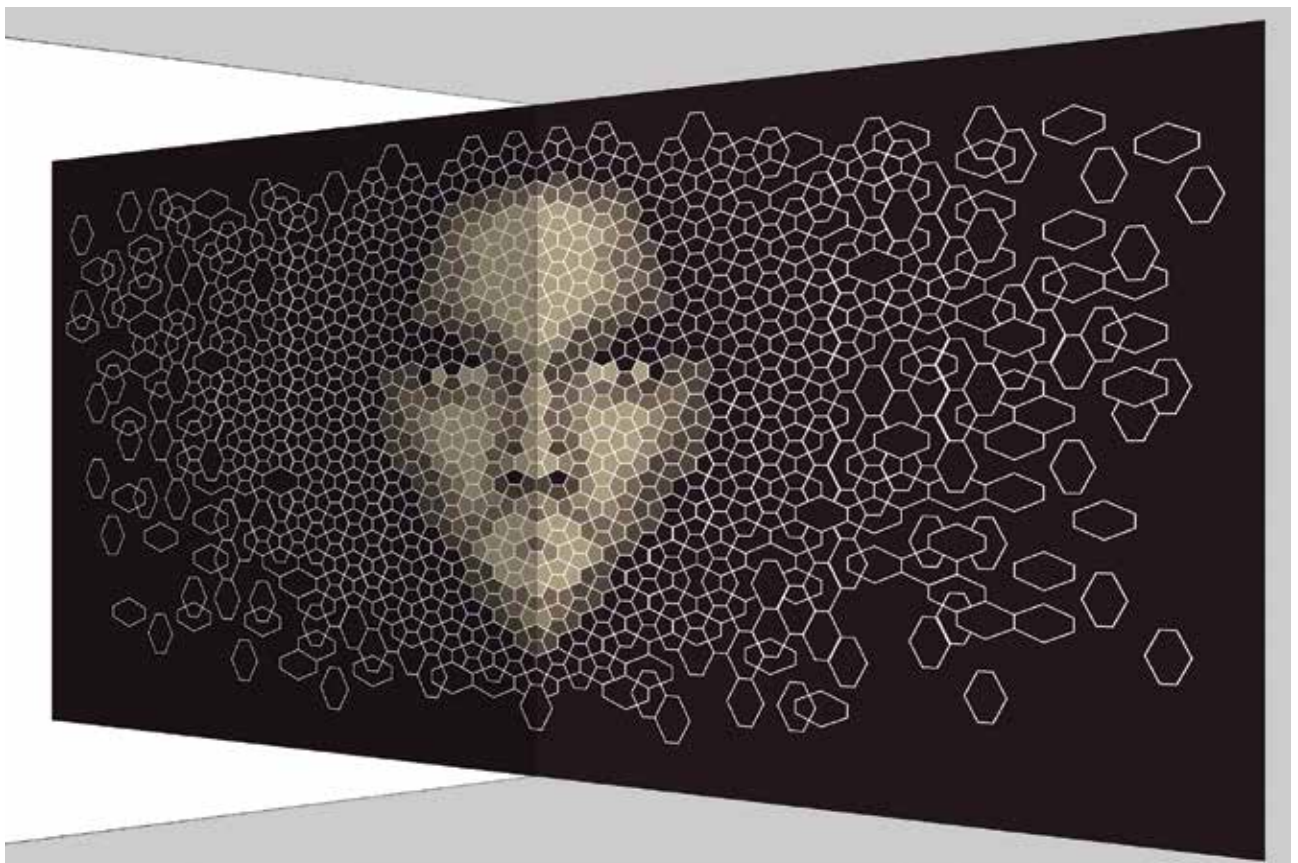
Fotó: Ulrich Sára

NÁDAS Gergely: Eye tracking.
 Szemmozgáskövetés vizualizációja, fixációk
 átlagolt és súlyozott mérési eredményeinek
 vizuális megjelenítése

Gergely NÁDAS: Eye tracking. Visualization
 of the tracking of eye movement, of the
 averaged and weighted measurement
 results of fixations

2022, digitális eredeti: 625x625 pixel

HEGEDŰS Babet: Raszter | Babet HEGEDŰS: Raster
 2022, falfestmény-látványterv

eszközváltással hidat képezni a 21. századi befogadó felé. Interaktivitásra épülő nyomtatott anyagok, papíralapú tárgyak elkészítését tűzte ki céljául, amelyek a hímzésmotívumok gazdag, rétegzett kincsestárából táplálkoznak, viszont mai használati tárgyak. A három év során számos részprojektet valósított meg – határ-időnaplókat, foglalkoztatófüzeteket, illusztrációs és mintaképző felületeket, naptárt és mesekönyvet alkotott.

Soltész Melinda üvegművész, tervezőművész *Üveg az enteriőrben* című ösztöndíjprogramja során építészeti és üvegművészeti kutatást végzett, interjúkat készített építészekkel és belsőépítészekkel, valamint mélyinterjúkat dolgozott fel. Az előbbieket tanulságait leszűrve kezdett kísérletezésbe, aminek eredménye a *Glassflow* névre hallgató reflexiós belsőépítészeti üvegtértermécsalád, mely esetenként profán, illetve szakrális térben is elhelyezhető. A brand három csoportból áll: reflexiósüveg burkolati elemek, világító fali objektumok és reflexiósüveg murális műalkotások.

Szőnyegi Zsófia textiltervező művész olyan egyszerű vizuális jeleket keresett, amelyek még éppen értelmezhető vizualitásként. A projekt előrehaladtával arra jutott, hogy úgy tudja a gondolatot a legérzékletesebben vizuálisan megjeleníteni, ha az alkotás folyamatát is leegyszerűsíti. Így alakultak ki a véletlen mintaalkotások. Az elkészült, két lapból kiszabott, festővászonra emlékeztető öltözékre került minták esetében azok szabad mozgás általi alakulása is fontos volt.

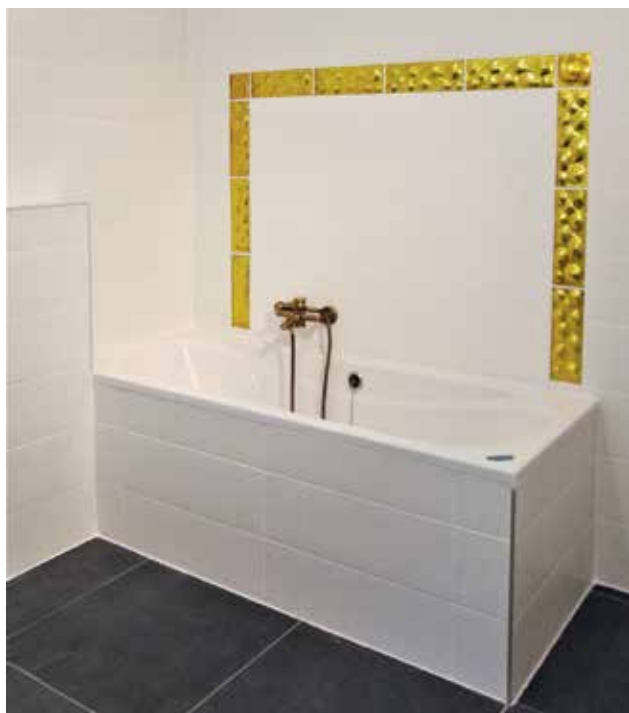

SZŐNYEGI Zsófia: Öltözék véletlen mintaalkotással 1.

Zsófia SZŐNYEGI: Dress of accidental pattern 1

2021, pamutvászon, textilfesték, 165x150 cm

Fotó: Liskay Lilla

SOLTÉSZ Melinda: Glassflow reflexiósüveg burkolat

Melinda SOLTÉSZ: Glassflow reflecting glass tiles

2021, elemenként: 10x20 cm, 3D nyomtatás, foncsorozott, csiszolt, formára olvasztott síkűveg

Fotó: Soltész Melinda

Mint az egyéni témák leírásából látszik, a 2019–2022-es MMA művészeti ösztöndíjasok kutatási területei az iparművészet és tervezőművészet rendkívül széles spektrumát ölelik fel. A munkákban mégis közös a szakma iránti elhivatottság és az újításra, az egyéni utakon belül a maximális elmélyülésre való törekvés. A kutatási területek néhol keresztezték egymást, máskor két teljesen más szemszögből vizsgálták meg ugyanazt a témafelvetést, mint például Monori Anita és Bán Miklós, akik egyaránt a tervezőművészet digitalizációjával foglalkoztak, bevonva a legmodernebb ipari technológiákat az alkotások létrehozásába. A FISE Galériában látható kiállításon az ösztöndíjasok munkáik mellett a tervezői/kutatói párhuzamokat és metszéspontokat is bemutatják.

Összeállította:

KOÓS Daniella formatervező

és

MOLNÁR Eszter művészettörténész

(Közös nevező. Az MMA Művészeti Ösztöndíj Program 2019–2022 tervezőművész ösztöndíjasainak kiállítása. FISE Galéria, Budapest, 2022. október 12–28.)